

zaaknummer 2014 W 1141(2)

9 juli 2015

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
woonplaats onbekend,
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. drs. M. Jeltens, advocaat te Amsterdam,

tegen:

wijlen [naam],
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven lid kapelaan binnen de [parochie] in [plaats].

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 24 september 2014. Hierop is op 9 februari 2015 een aanvulling ingekomen bij de griffie.

Op 23 februari 2015 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van [naam], Bisschop van Rotterdam.

Op 19 mei 2015 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen met zijn echtgenote, mevrouw [naam]. Hij heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. drs. M. Jeltens.

Namens het Bisdom is verschenen [naam] van het Bisdom Rotterdam.

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1. Op zevenjarige leeftijd werd klager misdienaar binnen de [parochie] te [plaats]. Aangeklaagde was verantwoordelijk voor de misdienaars.

Ongeveer eens per jaar organiseerde aangeklaagde een bijeenkomst waarbij alle misdienaars aanwezig waren. Tijdens deze bijeenkomst moest klager bij aangeklaagde, die aan een tafel zat, op schoot komen zitten. De andere misdienaars zaten ook om de tafel heen, maar konden niet zien wat er onder de tafel gebeurde. In die tijd was het gebruikelijk dat de jongens een korte broek droegen. Via de pijp van de korte broek van klager, ging aangeklaagde met zijn hand in de onderbroek van klager en betastte zijn blote geslachtsdeel. Klager duwde direct de hand van aangeklaagde weg en ging van zijn schoot af.

Klager was boos en ondersteboven van wat er gebeurd was. Hij nam zich op dat moment voor dat dit hem niet nog een keer zou gebeuren. Om daarvoor te zorgen, zorgde klager ervoor dat

hij niet opviel. Ter zitting heeft klager nader aangevuld dat hij vanaf toen weliswaar probeerde aangeklaagde te negeren, maar dat het nadien toch nog een paar keer is gebeurd dat klager bij aangeklaagde op schoot moest zitten en ondertussen door aangeklaagde werd betast.

Op enig moment, tussen [periode], werd aangeklaagde vervangen door een andere kapelaan, waardoor het contact verbroken werd.

2.2. Klager heeft nooit aan zijn ouders verteld wat hem is overkomen. Thuis werd niet gesproken over seksualiteit en aan het katholieke geloof werd niet getornd. Om die redenen voelde klager zich niet vrij over het gebeurde met aangeklaagde te praten. Dit zou er mogelijk zelfs toe geleid kunnen hebben dat klager hiervoor gestraft zou worden. Klager heeft wel aan zijn vrouw verteld wat hem is overkomen.

Onder meer ten gevolge van het misbruik door aangeklaagde, is klager erg onzeker geworden. Klager wil nog altijd niet opvallen en klapt dicht als hij nieuwe mensen ontmoet. Ook ervaart hij lichamelijk klachten ten gevolge van het misbruik. De rechterkant van het lichaam van klager heeft altijd op slot gezeten. Dit zou verklaard kunnen worden door de aanrakingen van aangeklaagde in de liesstreek van klager.

Het seksuele leven van klager is verstoord geraakt. Als vrouwen iets van klager wilden, dan wantrouwde hij dat meteen en kroop hij in zijn schulp. Voor het nemen van eigen initiatief voelde klager zich te onzeker.

2.3. Klager wenst erkenning te ontvangen voor hetgeen hem is overkomen. Met het indienen van zijn klacht hoopt klager een bijdrage te kunnen leveren aan het voorkomen van seksueel misbruik binnen de R.K.-Kerk.

Klager verzoekt dat de door hem geleden schade financieel vergoed wordt.

3. De reactie (zakelijk weergegeven)

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. De Bisschop heeft in zijn reactie gesteld dat in het dossier van aangeklaagde geen aanwijzingen of notities zijn gevonden die het verhaal van klager kunnen bevestigen. Wel is tegen aangeklaagde eerder een klacht ingediend welke door de Klachtencommissie gegrond is verklaard. Het seksueel misbruik waarover in die zaak werd geklaagd, heeft echter plaatsgevonden in een andere periode en onder andere omstandigheden.

Het spijt de Bisschop dat klager het slachtoffer is geworden van seksueel misbruik. Daden van seksueel misbruik dienen te alle tijden afgekeurd te worden. Het plegen van seksueel misbruik is een grove schending van de waardigheid van een kind als persoon, als ook een schending van het vertrouwen dat een kind in een kapelaan mag stellen. Daarnaast levert het een schending van de celibaatsgeloften op.

De Bisschop heeft in zijn schriftelijke reactie zijn bereidheid uitgesproken om een ontmoeting te hebben met klager.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3. Er zijn ongeveer 55 jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden. In ieder geval één keer heeft aangeklaagde via de broekspijp van de korte broek van klager, diens blote geslachtsdeel betast, terwijl klager bij aangeklaagde op schoot zat.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt, in de eerste plaats door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft verteld. Daarnaast wordt zijn verklaring ondersteund door een reeds gegrond verklaarde klacht, bij de Klachtencommissie bekend onder nummer 2012T879. Alhoewel het seksueel misbruik in die zaak in een andere periode en in een andere context plaatsvond, kan deze klacht gelet op de aard van het misbruik ter ondersteuning van de klacht van klager gebruikt worden. In dit verband heeft de Klachtencommissie ook acht geslagen op een passage uit het advies met nummer 2012T879, waarin staat dat uit een brief van [datum] van vicaris-generaal [naam] van het Aartsbisdom kan worden geconcludeerd dat destijds ten aanzien van aangeklaagde sprake was van verdenking van strafbare incidenten met betrekking tot jonge jongens. Het Bisdom heeft kenbaar gemaakt dat zij de brief ziet als een belangrijke aanwijzing.

Tenslotte wordt de klacht van klager ondersteund door de schriftelijke verklaring van zijn echtgenote. Hieruit volgt dat zij eind [jaartal] van klager hoorde dat hij in zijn jeugd, toen hij misdienaar was, door twee kapelaans is betast. In haar verklaring schrijft zij dat klager haar vertelde dat hij op schoot werd genomen door de kapelaan, die vervolgens met zijn hand door de pijp van zijn korte broek zijn piemel betastte.

Een en ander in onderlinge samenhang bezien ondersteunt naar het oordeel van de Klachtencommissie voldoende de aannemelijkheid van het seksueel misbruik van klager door aangeklaagde.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidsrelatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas zeven jaar oud. Aangeklaagde was voor hem iemand waarin hij vertrouwen moest kunnen stellen.

4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. De gegrondverklaring van de klacht, alsmede de erkenning van het leed dat klager is aangedaan en een oprechte spijtbetuiging kunnen wellicht bijdragen aan de vermindering van dat leed.

4.6. Over het verzoek van klager om financiële vergoedingen kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegronde verklaring van de klacht door de kerkelijk gezagsdrager kan klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Bisschop van Rotterdam de klacht gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 9 juli 2015 door mr. G.A.M. Stevens, voorzitter, drs. N.A.M. van Beelen en mr. F.J.M. Walstock, leden, bijgestaan door mr. L.P. Stapel, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies heeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.